

Семенчук Ю. О.*

аспірант кафедри морського та митного права
Національного університету

“Одеська юридична академія”,

(м. Одеса, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3588-817X>

***Yuliia Semenchuk**, PhD Researcher of the Department of Maritime and Customs Law of National University “Odessa Law Academy” (2, Akademichna St., Odessa, Ukraine).

УДК 342.951:339.543

DOI 10.26886/2524-101X.2.2019.6

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ СТ. 325 МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

PROBLEMATIC ASPECTS OF IMPLEMENTING PROVISIONS OF ART. 325 OF THE CUSTOMS CODE OF UKRAINE

ABSTRACT

This article is concerned with the study of legal uncertainties arising in practice when implementing provisions of article 325 of the Customs Code of Ukraine. It is stated that the issue of economic operators compensating for their expenses incurred in connection with the customs control forms unreasonably introduced by officials of income and fees bodies (including the same in response to the requirements of law enforcement agencies) has not been resolved yet. After all, the above provision of the Customs Code of Ukraine is not applied in practice, in connection with which business operators incurred and continue to incur unreasonable losses and significant, unforeseen expenditures. Among them are the costs of container

equipment excess use; the costs of goods storage in ports (both using the storage capacity of ports, and by converting commercial road vehicles into “warehouses on wheels”); the costs of loading and unloading (this does not take into account even the fact that it is physically impossible to inspect some categories of cargo as such inspection requires opening and unloading of 100 percent packages while maintaining the cargo integrity and marketable condition, but the packaging of the goods is caused damage to say nothing of the cases where signs of damage to the goods are obvious, etc.). Attention is focused on the fact that the issue of introducing the mechanism of compulsory state insurance of financial liability for damage that may be caused to individuals and their property by unlawful decisions and action or failure to act by revenue and fees bodies or their officials in their duties performance remains open to date.

The key words: inspection (double-inspection), operations with goods, pre-trial investigation bodies, customs officials, law enforcement agencies, business operator, goods, commercial vehicles, forms of customs control.

Питанням, які стосуються ефективності застосування посадовими особами митниць Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України) форм митного контролю з ініціативи правоохоронних органів, у науковій літературі приділено не так багато уваги, як того потребує вказана проблематика. Незважаючи на специфіку застосування посадовими особами митниць ДФС України окремих форм митного контролю з ініціативи правоохоронних органів, її сутність розкривається, переважно, у загальному контексті дослідження питань здійснення посадовими особами митниць ДФС України митного контролю. При цьому, серед усього масиву практично-прикладних наукових доробок, необхідно взяти до уваги здобутки Б. А. Кормича, Т. Г. Острікової, О. П. Федотова та інших науковців, а також народних депутатів України та діячів практичної сфери.

Метою статті є дослідження положень ч. 2 ст. 325 Митного кодексу України, яка передбачає відшкодування суб'єктам господарювання витрат, що пов'язані із необґрунтованими призначеннями посадовими особами органів доходів і зборів (у тому числі за вимогами правоохоронних органів) форм митного контролю.

У встановлених Митним кодексом України випадках, органи доходів і зборів з власної ініціативи або з ініціативи правоохоронних органів мають право у письмовій формі вимагати від осіб, які переміщують товари, транспортні засоби комерційного призначення через митний кордон України, проведення операцій з товарами (навантаження, вивантаження, перевантаження, усунення пошкоджень упаковки,

розпакування, упакування, перепакування, зважування та визначення інших істотних характеристик товарів, що перебувають під митним контролем, взяття проб та зразків таких товарів, зміни ідентифікаційних знаків чи маркування на цих товарах або їх упаковці, транспортних засобах комерційного призначення, а також заміни транспортного засобу комерційного призначення). У такому разі витрати на проведення зазначених операцій відшкодовуються органом, з ініціативи якого їх було проведено. Однак якщо у результаті проведення таких операцій виявлено порушення законодавства України, – витрати на проведення зазначених операцій відшкодовуються власником товарів, транспортних засобів комерційного призначення або уповноваженими ними особами (ч. 1-2 ст. 325 МК України).

Відзначимо, що ст. 325 Митного кодексу України 2012 р. у складі трьох частин (включаючи й проблемну другу частину) була повністю, практично дослівно запозиченою із Митного кодексу України 2002 р. При цьому, ст. 63 Митного кодексу України 2002 р. (який набрав чинності з 2004 р.) була прийнятою до впровадження у практику державної митної справи таких принципів митного контролю, як “вибірковість” та “мінімізація”. Вказані принципи сприяють обранню за Автоматизованою системою аналізу та управління ризиками паспорту персоніфікованих митних формальностей, яких необхідно виконати або навпаки – не виконати при здійсненні посадовими особами митниць ДФС митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України.

І тут необхідно вказати, що у період 2002-2004 рр. поверховому або поглибленому огляду в пунктах пропуску через державний кордон України підлягало до 100% товарів, які переміщувалися через митний кордон України. Відповідно ж до положень ст. 55 Митного кодексу України 2002 р., огляд товарів здійснювався за власною ініціативою (!) посадових осіб митниць. Тобто, проведення огляду (переогляду) товарів, залежало від суб’єктивізмів та формалізмів посадових осіб митниць, що напряду сприяло зменшенню пропускнуї спроможності пункту пропуску через державний кордон України (комплекс зовнішніх та внутрішніх обставин, що виникають раптово та нарастають у неконтрольований спосіб, спричиняючи порушення в організації прикордонного руху або громадського порядку на території пункту пропуску через державний кордон України, а також таких обставин,

що мають вплив на пропускну спроможність пункту пропуску через державний кордон України (п. 1 Наказу про затвердження Порядку дій керівників та посадових осіб митного органу під час зменшення пропускну спроможності пункту пропуску через державний кордон України).

Вбачається, що на вищевказаний період часу запровадження норми ч. 1 ст. 63 Митного кодексу України 2002 р. мало певну мету. Державна митна служба України “гралась” у цілковиту “демократичну” складову, при цьому наче “спонукаючи до чину” посадових осіб митниць при прийнятті безпідставних рішень про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, які переміщувалися через митний кордон України. “Ось бачите, – говорило так або приблизно так керівництво Державної митної служби України посадовим особа митниць, – якщо будуть й надалі надходити скарги з боку господарюючих суб’єктів, які здійснюють ЗЕД, на безпідставні призначення оглядів товарів, – у разі встановлення у ваших діях складу злочину за обвинувальним вирокom суду щодо вас, який набрав законної сили, Державна митна служба України в установленому законом порядку буде реалізовувати право зворотної вимоги (регресу) до таких посадових осіб митниць щодо відшкодування збитків, завданих державному бюджету, у розмірі виплаченого відшкодування, якщо інше не встановлено законодавством”. Однак зазвичай вказані “високі слова”, що лунали від керівництва Державної митної служби України, тільки “летіли” над країною. Адже жодна посадова особа митниць Державної митної служби України не відшкодовувала з “власної кишені” такі збитки у вказаний спосіб (а це – парадокс (оксиморон)).

У зв’язку із чим можна стверджувати, що у вказаний період керівництву митниць Державної митної служби України бракувало організаційно-виконавської волі. Що це? “Суб’єктивна короткозорість” чи щось інше? Повторюємось – щось зовсім інше? З одного боку, можна говорити про повну відсутність у ч. 1 ст. 63 Митного кодексу України 2002 р. правового механізму щодо відшкодування з боку посадових осіб митниць суб’єктам господарювання витрат, пов’язаних із необґрунтованими призначеннями форм митного контролю, які у кінцевому випадку не надали жодного підтвердження порушення суб’єктами господарювання, які здійснюють ЗЕД, норм законодавства України з питань державної митної справи. А з іншого – про суто

декларативний характер вказаних положень, без конкретних механізмів та порядків реалізації, що мало наслідком перетворення вказаної норми Митного кодексу України на звичайну “мертву” норму.

Дещо пізніше ситуацію щодо проведення огляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення було змінено завдяки положенням ст. 338 Митного кодексу України 2012 р. Так, відтепер огляд може бути ініційовано тільки у двох випадках: перший – за результатами (спрацюванням) системи управління ризиками, тобто в автоматизованому порядку; другий – лише за наявності відповідних підстав, вичерпний перелік яких визначено постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 467 “Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України”, тобто, виходячи із певних ситуативних обставин, які можуть виникати у правоохоронних органів/органів досудового розслідування.

Однак необхідно вказати, що прямої норми щодо ініціювання правоохоронними органами перед органами доходів і зборів проведення такої форми митного контролю як огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, у Митному кодексі України немає.

Відзначимо, що О. П. Федотов при дослідженні особливостей організації та здійснення митного контролю, цілком слушно вказує, що однією із форм взаємодії органів доходів і зборів та правоохоронних органів є спрямування правоохоронними органами на адресу органів доходів і зборів, якими є митниці ДФС України, інформації щодо: назви юридичної особи; номеру кримінального провадження та подальшої вимоги щодо проведення посадовими особами митниць ДФС України огляду (переогляду) товару, транспортного засобу комерційного призначення (Федотов, 2016, с. 126, 128).

У свою чергу, у положеннях ст. 320 Митного кодексу України прямо вказано, що визначення форм та обсягів митного контролю іншими органами державної влади, так само як і участь їх посадових осіб у здійсненні митного контролю не допускається.

Разом із тим, на теперішній час існує непоодинокі практика, коли посадові особи митниць ДФС України виконують листи, вимоги, ориєнтування, доручення тощо, ініційовані правоохоронними органами, які, у свою чергу, спираються на положення: Митного кодексу України

(ст. 338); Закону України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” (ст. 18); постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 467 “Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України” (п. 14); постанови Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 479 “Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів” (п. 2).

Зазвичай механізм “процесуальних дій” правоохоронного органу/органу досудового розслідування при ініціюванні перед посадовими особами митниць ДФС України проведення безпідставного огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України, виглядає таким чином.

Органи досудового розслідування, у розріз вимогам Митного кодексу України та інших нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів з питань державної митної справи України, надають структурним підрозділам митниць ДФС України розпорядження на проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення (які є свідомо неправомірними), у процесі якого здійснюють окремі процесуальні дії щодо примусового вилучення у суб’єктів господарювання, що здійснюють ЗЕД, оригіналів або копій товаротransпортних (товаросупроводжувальних) документів. І в цьому аспекті – у більшості випадків процесуальні документи, що би підтверджували підстави здійснення таких процесуальних дій, суб’єктам господарювання, які здійснюють ЗЕД, не надаються. Разом із тим, не надаються і документи (або їх копії, примірники), які засвідчують факт вилучення у суб’єктів господарювання, що здійснюють ЗЕД, товаротransпортних (товаросупроводжувальних) документів. Як результат – вилучені у суб’єктів господарювання документи безпідставно утримуються слідчими органів досудового розслідування, що унеможлиблює здійснення митного оформлення таких товарів з подальшим випуском їх у вільний обіг на митній території України.

Вбачається, службове становище використовується слідчими для неправомірного надання ними доручень на проведення службовими особами митниць ДФС України огляду (переогляду) товарів,

транспортних засобів комерційного призначення та, у випадках відмови у виконанні їх неправомірних доручень (вимог), – подальших погроз. Досить часто такі вказівки стосуються і проведення дій щодо: припинення посадовими особами митниць ДФС України митного оформлення конкретних товарів того чи іншого суб'єкта господарювання, що здійснює ЗЕД; неодноразового огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення; примусового вилучення у суб'єктів господарювання, що здійснюють ЗЕД, оригіналів (або їх копій, примірників) товаротransпортних (товаросупроводжувальних) документів та їх подальшого передання в органи досудового розслідування.

Вищевказані вимоги службових осіб органів досудового розслідування до керівництва митниць ДФС України є нічим іншим, як фактом зловживання службовим становищем, методом тиску на сумлінних суб'єктів господарювання з метою змусити їх “йти на уклін” до органів досудового розслідування, щоб ті дозволили імпорт та/або експорт товарів. На жаль, нічого іншого, як йти та “домовлятися” таким суб'єктам ЗЕД не залишається! Інакше – простій (затримання понад обумовлені строки) у порту транспорту комерційного перевізника, невиконання контракту, втрата імені добropорядного та чесного партнера, що обійдеться набагато дорожче!

На підтвердження сказаного приведемо інформацію про звернення, листи, доручення, орієнтування, вимоги, запити та інші документи, спрямованні у період з 20.06.2018 р. по 13.09.2018 р. органами Служби безпеки України, Національної поліції України, слідчими прокуратури України керівникам Одеської митниці ДФС України або до керівництва ДФС України з вимогами застосування певних форм митного контролю та про кількість протоколів про порушення митних правил, складених за наслідками проведення посадовими особами Одеської митниці ДФС України форм митного контролю (огляд (переогляд), зважування, фото-, відеофіксація) за ініціативою правоохоронних органів/слідчих органів досудового розслідування.

Так, у відповідності до листа Одеської митниці ДФС України від 18.09.2018 р. № 13387/10/15-70-20-05, за період з 20.06.2018 р. по 13.09.2018 р. до Одеської митниці ДФС України від правоохоронних органів надійшло 182 листа-орієнтування на проведення форм митного контролю.

Найменування правоохоронного органу	Кількість отриманих листів-орієнтувань				Всього
	20.06.18	01.07.18	01.08.18	01.09.18	
	- 30.06.18	- 31.07.18	- 31.08.18	- 13.09.18	
Служба безпеки України	2	2	1	0	5
Національна поліція	12	83	54	15	164
Прокуратура	1	1	6	5	13
Всього	15	86	61	20	182

Кількість форм митного контролю, яких було проведено на підставі листів від правоохоронних органів за вказаний період:

- на території пункту пропуску “Одеський морський торговельний порт” було проведено такі форми митного контролю: за ініціативою Національної поліції України – 145 оглядів, 2 зважування; за ініціативою органів прокуратури – 1 огляд, 2 зважування; за ініціативою Служби безпеки України жодних форм митного контролю за вказаний період не проводилось;

- на території пункту пропуску “Морський порт Південний” було проведено 21 огляд на вимогу Національної поліції України, інших форм митного контролю на підставі листів правоохоронних органів не проводилось;

- на території пункту пропуску “Чорноморський морський порт” жодних форм митного контролю на вимогу правоохоронних органів за вказаний період не проводилось;

- на території пункту пропуску “Чорноморський рибний порт” було проведено 18 оглядів та 15 зважувань на вимогу Національної поліції України, 1 огляд – на вимогу листа Генеральної прокуратури України, інших форм митного контролю на підставі листів правоохоронних органів не проводилось.

Якщо ж говорити про виконання відповідних доручень та їх доцільність – за вищевказаний період було складено лише 1 протокол про порушення митних правил (за ст. 476 Митного кодексу України): за результатами проведення огляду на підставі листа Національної поліції України на території пункту пропуску “Одеський морський торговельний порт” (Депутатський запит про надання інформації щодо

кількості та ефективності застосування митницями ДФС України форм митного контролю з ініціативи правоохоронних органів; лист щодо надання запитуваної інформації).

Сказане повною мірою дає змогу стверджувати, що ініційовані правоохоронними органами, зокрема, органами Національної поліції України, форми митного контролю є неефективними (їх ефективність складає 0,5%) та такими, що наносять прямі збитки суб'єктам господарювання, які здійснюють ЗЕД (витрати на зберігання, демерж, розвантажувально-завантажувальні роботи, зрив завантаження для морського перевезення, зрив зовнішньоекономічних контрактів).

Разом із тим, у відповідності до статистичної інформації про призначення форм митного контролю в Одеській філії Державного підприємства “Адміністрація морських портів України”, за 11 місяців 2018 р. посадовими особами Одеської митниці ДФС України було призначено і проведено тисячі форм митного контролю (Лист щодо практичної можливості відшкодування витрат, передбачених ст. 325 МК України застосування). Слід зазначити, що розмір витрат за понаднормативне використання контейнерного обладнання – від 15 до 30 дол. США за 1 день; зберігання вантажів у портах – від 2 до 50 дол. США за 1 день; завантажувально-розвантажувальні роботи при здійсненні форм митного контролю – від 380 до 480 дол. США за 1 дію (Лист щодо практичної можливості відшкодування витрат, передбачених ст. 325 МК України застосування).

Висновки

Отже, від безпідставного, всупереч вимогам Митного кодексу України, застосування посадовими особами митниць ДФС України форм митного контролю, яких вказано у листах, вимогах, орієнтуваннях, дорученнях чи інших документах, що надходять від правоохоронних органів/органів досудового розслідування, суб'єкти господарювання, які здійснюють ЗЕД, зазнають суттєвих фінансових витрат та збитків.

Все це відбувається на фоні погіршення умов ведення господарської діяльності в експедиторській, транспортній, інших важливих для економіки України галузях, а також у зовнішньоекономічній діяльності. Натомість, суб'єктам господарювання вкрай важко зрозуміти, який економічний ефект для державного бюджету України та який вплив на протидію порушенням митних правил має втручання слід-

чих органів досудового розслідування у процесі митного контролю та митного оформлення.

А отже, без термінового вирішення проблем відшкодування витрат, передбачених ст. 325 Митного кодексу України, та врегулювання процедур ефективного та обґрунтованого призначення посадовими особами митниць ДФС України форм митного контролю, ефективна реалізація права громадян на господарську діяльність, гарантованого положеннями Конституції України та інших законодавчих нормативно-правових актів, вбачається неможливою.

Поряд із цим, одним із варіантів вирішення питання відшкодування суб'єктам господарювання витрат, пов'язаних із необґрунтованими призначеннями посадовими особами органів доходів і зборів (у т.ч. за вимогами правоохоронних органів/слідчих органів досудового розслідування) форм митного контролю, на думку Міністерства фінансів України, може бути запровадження обов'язкового державного страхування відповідальності за шкоду, що може бути заподіяною особам та їх майну неправомірними рішеннями, діями або бездіяльністю органів доходів і зборів або їх посадових осіб при виконанні ними своїх службових обов'язків (Лист Громадській Раді при Головному управлінні ДФС в Одеській області).

ЛІТЕРАТУРА

Депутатський запит про надання інформації щодо кількості та ефективності застосування митницями ДФС України форм митного контролю з ініціативи правоохоронних органів 2018 (Народний депутат України, Голова підкомітету з питань митної справи та удосконалення Митного кодексу України Комітету з питань податкової та митної політики Т.Г. Острікова).

Закон про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю 1993 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 35, 358.

Лист № 13387/10/15-70-20-05 щодо надання запитуваної інформації 2018 (Одеська митниця ДФС України).

Лист № 34030-03-10/31534 Громадській Раді при Головному управлінні ДФС в Одеській області 2017 р. (Міністерство фінансів України).

Лист № 84 щодо практичної можливості відшкодування витрат, передбачених ст. 325 МК України 2018 (Громадська Рада при Головному управлінні ДФС в Одеській області).

Митний кодекс України, 2002 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України*, 31, 1, 1444. (втр. чин.).

Митний кодекс України, 2012 (Верховна Рада України). *Урядовий кур'єр*, 86, 9-26.

Наказ про затвердження Порядку дій керівників та посадових осіб митного органу під час зменшення пропускної спроможності пункту пропуску через державний кордон України 2011 (Державна митна служба України). *LIGA:ZAKON*. <http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MK110593.html>

Постанова про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України 2012 (Кабінет Міністрів України). *Урядовий кур'єр*, 97(4741), 13.

Постанова про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів 2018 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 51, 39, 1789.

Федотов, О.П. (2016). Орієнтування як підстава для здійснення митного огляду. *Проблеми законності*, 132, 124-134.

REFERENCES

Deputatskyi zapyt pro nadannia informatsii shchodo kilkosti ta efektyvnosti zastosuvannia mytnytsiamy DFS Ukrainy form mytnoho kontroliu z initsiatyvy pravookhoronnykh orhaniv 2018 (Narodnyi deputat Ukrainy, Holova pidkomitetu z pytan mytnoi spravy ta udoskonalennia Mytnoho kodeksu Ukrainy Komitetu z pytan podatkovoi ta mytnoi polityky T.H. Ostrikova). [Deputy's request for information on the number and effectiveness of application by Customs DFS of Ukraine forms of customs control on the initiative of law enforcement agencies 2018 (People's Deputy of Ukraine, Head of Subcommittee on Customs Affairs and Improvement of the Customs Code of Ukraine Committee on Taxation and Customs Policy T.G. Ostrikova)]. [in Ukrainian].

Fedotov, O.P. (2016). Oriientuvannia yak pidstava dlia zdiisnennia mytnoho ohliadu [Orientation as the basis for customs inspection]. *Problemy zakonnosti*. [Problems of legality], no. 132, 124-134. [in Ukrainian].

Lyst 13387/10/15-70-20-05 shchodo nadannia zapytuvanoi informatsii 2018 (Odeska mytnytsia DFS Ukrainy). [Letter concerning the provision of the requested information 2018 (Odessa Customs DFS of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst 34030-03-10/31534 Hromadskii Radi pry Holovnomu upravlinni DFS v Odeskii oblasti 2017 (Ministerstvo finansiv Ukrainy). [A letter to the Public Council at the Main Directorate of the DFS in the Odessa region 2017 (Ministry of Finance of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Lyst 84 shchodo praktychnoi mozhyvosti vidshkoduvannia vytrat, peredbachenykh st. 325 MK Ukrainy 2018 (Hromadska Rada pry Holovnomu upravlinni DFS v Odeskii oblasti). [Letter on the practical possibility of reimbursement of expenses stipulated by Art. 325 of the Customs Code of Ukraine 2018 (Public Council at the Main Directorate of the DFS in the Odessa region)]. [in Ukrainian].

Mytnyi kodeks Ukrainy, 2002 (Verkhovna Rada Ukrainy) [Customs Code of Ukraine 2002 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 31, 1444. [in Ukrainian].

Mytnyi kodeks Ukrainy, 2012 (Verkhovna Rada Ukrainy) [Customs Code of Ukraine 2012 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 32, 1175. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennia Poriadku dii kerivnykiv ta posadovykh osib mytnoho orhanu pid chas zmenshennia propusknoi spromozhnosti punktu propusku cherez derzhavnyi kordon Ukrainy 2011 (Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy). [Order on approval of the Procedure of actions of the heads and officials of a customs body during reduction of the throughput capacity across the state border of Ukraine 2011 (State Customs Service of Ukraine)]. *Platform LIGA:ZAKON*. Retrieved from: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MK110593.html [in Ukrainian].

Postanova pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu shchodo stvorennia umov dlia unemozhlyvlennia ukhylennia vid splaty mytnykh platezhiv (2018) (Kabinet Ministriv Ukrainy). [Decree on the implementation of the pilot project on the creation of conditions for the avoidance of payment of customs payments 2018 (the Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 51, 1789. [in Ukrainian].

Postanova pro zatverdzhennia vycherpnoho pereliku pidstav, za naiavnosti yakykh mozhe provodytyis ohliad (pereohliad) tovariv, transportnykh zasobiv komertsiiinoho pryznachennia mytnymy orhanamy Ukrainy 2012 (Kabinet Ministriv Ukrainy). [Decree on approval an exhaustive list of grounds for the review (re-examination) of goods, vehicles of commercial purpose by the customs authorities of Ukraine 2012 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Uriadovyi kurier*. [Government Courier], 97, 13. [in Ukrainian].

Zakon pro orhanizatsiino-pravovi osnovy borotby z orhanizovanoiuiu zlochynnistiu 1993 (Verkhovna Rada Ukrainy). [The Law on the organizational and legal basis for the fight against organized crime 1993 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Statements of the Verkhovna Rada of Ukraine], 35, 358. [in Ukrainian].

Додаток

ДОРУЧЕННЯ

на проведення огляду (переогляду) товарів,
транспортних засобів комерційного призначення

В.о. начальника Одеської митниці ДФС С. ТУПАЛЬСЬКОМУ

Прошу забезпечити проведення повного огляду вантажу, а саме кукурудзи ТОВ “Велум Шиппінг” (код ЄДРПОУ 41020196), митне оформлення якої проводиться на підставі митних декларацій

№500030/2019/000434 від 17.01.2019, №500030/2019/000478 від 17.01.2019, №500030/2019/000479 від 17.01.2019, №500030/2019/000611 від 22.01.2019 в зоні діяльності Одеської митниці ДФС.

Підстава проведення огляду (переогляду): доручення слідчого №759/11/15-32-23-02-11.

Номер кримінального провадження №000000000000000000.

Строк дії цього доручення з 23 січня 2019 до 23 лютого 2019 року.

Прошу провести огляд (переогляд) у присутності співробітника ОУ ГУ ДФС в Одеській області.

Контактна особа: _____, тел. 0482-000-000.

Проінформувати про результати огляду (переогляду) до 23 лютого 2019 року.

Перший заступник

ГУ ДФС в Одеській області _____

_____ 0482-000000

АНОТАЦІЯ

Семенчук Ю. О. Проблемні аспекти реалізації положень ст. 325 Митного кодексу України. – Стаття.

Статтю присвячено дослідженню правових невизначеностей, які виникають на практиці під час реалізації положень ст. 325 Митного кодексу України. Вказано, що питання відшкодування суб'єктам господарювання витрат, пов'язаних із необґрунтованими призначеннями посадовими особами органів доходів і зборів (у т.ч. за вимогами правоохоронних органів) форм митного контролю, досі не вирішено. Адже вищевказана норма Митного кодексу України у практичній діяльності не застосовується, у зв'язку із чим суб'єкти господарювання зазнавали та продовжують зазнавати необґрунтованих збитків та значних, непередбачених витрат. Серед них: витрати за понаднормативне використання контейнерного обладнання; витрати на зберігання вантажів у портах (як з використанням складських потужностей портів, так і шляхом перетворення комерційних дорожніх транспортних засобів у "склади на колесах"); витрати на завантажувально-розвантажувальні роботи (не враховується навіть той факт, що по деяким категоріям вантажу фізично неможливим є проведення огляду з розкриттям та вивантаженням 100% пакувальних місць зі збереженням при цьому цілісності вантажу та його товарного вигляду, адже пошкодження зазнає упаковка товару, не поодинокими є також і випадки явних ознак псування товарів тощо). Акцентовано увагу на тому, що відкритим до теперіш-

нього часу залишається питання щодо запровадження механізму обов'язкового державного страхування фінансової відповідальності за шкоду, що може бути заподіяною особам та їх майну неправомірними рішеннями, діями або бездіяльністю органів доходів і зборів або їх посадових осіб при виконанні ними своїх службових обов'язків.

Ключові слова: огляд (переогляд), операції з товарами, органи досудового розслідування, посадові особи митниць, правоохоронні органи, суб'єкт господарювання, товари, транспортні засоби комерційного призначення, форми митного контролю.

АННОТАЦИЯ

Семенчук Ю. О. Проблемные аспекты реализации положений ст. 325 Таможенного кодекса Украины. – Статья.

Статья посвящена исследованию правовых неопределенностей, возникающих на практике при реализации положений ст. 325 Таможенного кодекса Украины. Указано, что вопрос возмещения субъектам хозяйствования затрат, связанных с необоснованными назначениями должностными лицами органов доходов и сборов (в т.ч. по требованиям правоохранительных органов) форм таможенного контроля, до сих пор не решен. Ведь вышеуказанная норма Таможенного кодекса Украины в практической деятельности не применяется, в связи с чем субъекты хозяйствования несли и продолжают нести необоснованные убытки и значительные, непредвиденные расходы. Среди них: расходы по сверхнормативному использованию контейнерного оборудования; расходы на хранение грузов в портах (как с использованием складских мощностей портов, так и путем преобразования коммерческих транспортных средств в “склады на колесах”); расходы на погрузочно-разгрузочные работы (не учитывается даже тот факт, что по некоторым категориям груза физически невозможным является проведение осмотра с раскрытием и выгрузкой 100% упаковочных мест с сохранением при этом целостности груза и его товарного вида, ведь повреждению подвергается упаковка товара, не единичны также и случаи явных признаков порчи товаров и т.п.). Акцентируется внимание на том, что открытым до настоящего времени остается вопрос о введении механизма обязательного государственного страхования финансовой ответственности за вред, который может быть причиненным лицам и их имуществу неправомерными решениями, действиями или бездействием органов доходов и сборов или их должностных лиц при исполнении ими своих служебных обязанностей.

Ключевые слова: досмотр (передосмотр), операции с товарами, органы предварительного расследования, должностные лица таможен, правоохранительные органы, субъект хозяйствования, товары, транспортные средства коммерческого назначения, формы таможенного контроля.

